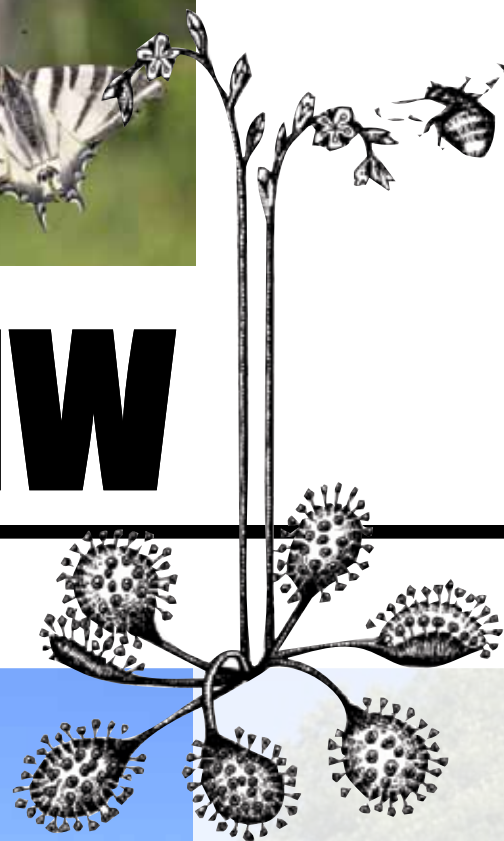

Zonnedauw

driemaandelijks tijdschrift van Natuurpunt Noord-Limburg (Lommel-Overpelt)

2014 nr 3

Jaargang 46
juli - augustus - september

WWW.NATUURPUNT-NOORDLIMBURG.BE

Gène Wellens, erevoorzitter

Luc Winters, voorzitter, lid redactie Zonnedaauw

Jan Leroy, co-voorzitter

Albert Mertens, schatbewaarder

Paul Verheyen, secretaris, lid redactie Zonnedaauw

Leon Plessers, ledenadministratie

Henri Cuyvers,

Albert Geuens,

Carl Vertommen

Marc Geuens,

Gerard Jannis,

Herman Poorters

Rik Theuws,

Henri Vaesen,

Paula Alaerts-Vliegen, beheer Wateringhuis, feestcomité

Annemie Alaerts-Van Endert, feestcomité

luc.winters@telenet.be

jan.leroy@skynet.be

albert.mertens@skynet.be

pool.verheyen@skynet.be

leon.plessers@helvoet.com

henricuyvers@telenet.be

bertgeuens@skynet.be

carlvertommen@gmail.com

marcgeuens1@telenet.be

gerard.jannis@telenet.be

hermanpoorters@hotmail.com

rik_theuws@hotmail.com

petrus.alaerts@telenet.be

patrick.van.endert@telenet.be

WERKGROEPEN

Pieter Cox: vogelwerkgroep

Guido Jansen: vissenwerkgroep

Luc Winters: amfibieën en reptielen

Gerard Jannis: libellen

Jan Leroy: planten "De Slobkousjes"

Rudi Wouters: Vlinders "Hesperia"

Albert Mertens: natuurgidsen

PieterCox91@hotmail.com

gijans@hotmail.com

luc.winters@telenet.be

gerard.jannis@telenet.be

jan.leroy@skynet.be

rudi.wouters1210@telenet.be

albert.mertens@skynet.be

CONSERVATORS NATUURGEBIEDEN

Hoofdconservator (H.C.) en coördinator

"De Vloeiweiden in de Watering" (Lommel-Kolonie),

"De Lommelse heidegebieden": de Riebos, de Bleekerheide, de Heuvelse heide en de Kattenbosserheide,

"De Tip", (dendrologisch park in Lommel-Kerkhoven),

"Het Plat" (Overpelt)

"De Dommelvallei" (Hechtel-Eksel, Peer en Overpelt)

"De Veewei" (Hechtel-Eksel)

Gerard Jannis

Pierre Alaerts (H.C.), en Jan Leroy

André Geypen (H.C.), en Michel Emmers

Gène Wellens (H.C.), Rik Theuws

Theo Renckens (H.C.), Willy Cox en Luc Winters

Albert Geuens (H.C.) en Wouter Beyen

Luc Winters (H.C.) en Fons Kenis

Omslagfoto: Schuylenswijer, Dommelvallei (foto Jos Winters)

Inhoudsopgave

- Blz 2 Afdelingsbestuur
- Blz 3 Brief van de voorzitter:
- Blz 4 Aankondiging van Activiteiten
- Blz 7 Zomerfeest in het WateringHUIS
- Blz 8 Vogeltrekwaarnemingen en
Ornithologisch ringwerk
Land-art in natuurgebied 'Het Plat'
- Blz 9 Vlindernieuwtjes van Hesperia
- Blz 10 De slobkousjes en de kabouters
- Blz 11 Een terugblik op de Landschaps-
en Tuinenreis
- Blz 12 Verslag driedaagse natuuruitstap
naar Viroinval
- Blz 14 Nieuw Life-project in Lommel
- Blz 15 Energieke houtkanten
- Blz 16 Publiciteit
- Blz 17 PRIKBORD
- Blz 18 Publiciteit.
- Blz 20 Lieremannen
- Blz 21 Het belang van educatie
- Blz 22 Was het nu 25 of 35 jaar geleden ?
- Blz 23 Colofon

Uit eeuwigdurende natuurkalender.

Brief van de voorzitter

De Vlaamse regering keurde op 23 april 2014 de instandhoudingsdoelen (IHD) definitief goed. Kort daarna werd het gewijzigde natuurdecreet (dat de uitvoering geeft aan deze IHD) gestemd in het Vlaams parlement. Het heeft jaren van overleg en hard werken gekost. Voor dit overleg (gestart in 2007) zaten de belangrijkste grondgebruikers aan tafel met ANB, INBO en het kabinet Schauvliege namelijk: Voka, Unizo, Boerenbond, ABS, Landelijk Vlaanderen, Hubertusvereniging Vlaanderen, de bossector en de terreinverwervende verenigingen Natuurpunt, vzw Durme en Limburgs Landschap.

De instandhoudingsdoelen of IHD zijn behoud- en verbeterdoelen voor Europese habitats en soorten. Ze bepalen wat er waar moet gebeuren zodat de natuur weer gezond of "in een gunstige staat" zal zijn. Dit geldt enkel voor Europese natuur, die voornamelijk voorkomt binnen het Natura 2000-netwerk (Vogel- en habitatrichtlijngebieden). Europa bepaalt hoeveel Europese beschermde natuur zoals bossen, heide, duinen, kamsalamanders, vleermuizen of bruine kiekendieven er waar moeten bijkomen of verbeteren. In Vlaanderen moeten er 48 habitats en 109 soorten beschermd worden. Slechts 3 habitats bevinden zich nu in een redelijke staat. Politiek ligt vast dat tegen 2020 70% van IHD onder contract moeten liggen en dat 16 van de 48 Europese habitattypes in een verbeterde of gunstige staat moeten zijn. Men hoopt tegen 2050 dat alle habitats dit doel zal bereiken. Het gevolg van de goedkeuring van de instandhoudingsdoelstellingen is dat bijna 70.000 hectare natuur behouden, verbeterd of uitgebreid worden. Daarvan komt er meer dan 23.000 hectare nieuwe natuur effectief bij.

De moeilijkste oefening moet nog komen, namelijk het bepalen hoeveel Europese natuur er per habitat moet bijkomen. De meeste van onze reservaten liggen in zo een habitatrichtlijn gebied. De Riebos-Bleekerhei in het Valleigebied van de Kleine Nete, de Vloeiweiden in het Habitat van Hageven-Warmbeek en de Dommelvallei en Veewei in de vallei van de Zwarte Beek. De Vlaamse doelstellingen liggen al vast. Nu moet men deze verplichtingen verdelen over de diverse habitatrichtlijngebieden. Dit gebeurt aan de hand van managementplannen. In eerste instantie spreekt men over de evidenties, bijvoorbeeld droge heide in de Bleekerheide. Zijn er dan nog extra droge heideterreinen nodig dan kunnen deze ingericht worden op basis van vrijwilligheid, ook door andere spelers zoals bijvoorbeeld boseigenaars. Komen we er dan nog niet dan zullen welbepaalde terreinen verplicht omgezet worden naar droge heide.

De toekomst zal uitwijzen welke natuurdoelen wij in onze reservaten kunnen realiseren en welke financiële middelen hier tegenover staan. Een ding is zeker: deze IHD's zullen voor de toekomst bepalend worden voor de natuur in en rond onze reservaten.

Luc WINTERS

Activiteiten juli - aug. - sept. 2014

Zondag 6 juli 2014

in samenwerking met **Bosland**

Geleide wandeling in de Vloeiweiden en de Wateringen te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse natuurgids: Jan Leroy
Samenkomst: om 13.45 uur aan het WateringHUIS, Oude Maai 80, 3920 Lommel-Kolonie en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

De hooilanden van de Watering hebben nog het natuurlijke van weleer. Geen monotone vlakte van veredelde grassen, maar een variatie van grassoorten en bloeiende kruiden waar allerlei insecten en vlinders zich thuis voelen.

Voor volwassenen staat er een ontdekkingstocht in De Watering op het programma; voor kinderen een zoektocht naar "kriebelbeestjes".

Zaterdag 13 juli 2014

Big JUMP 2014

Europa wil dat tegen 2015 alle waterlopen een "goede ecologische toestand" bereikt hebben. Om te voorkomen dat onze politici die afspraak met Europa vergeten, springen in heel Europa duizenden mensen op **13 juli om 15u** in rivieren, beken en vijvers. Hoog tijd dat ook het Vlaamse beleid een tandje bijsteekt.

Schrijf je in via www.bigjump.be en maak kans op een Go Pro Camera!

We verwachten je op de **Limburgse "Big Jump" in Diepenbeek**, Pomperikweg z/n, 3590 Diepenbeek (zijstraatje van de Stationstraat). De Springlocatie ligt op 20 stappen van het treinstation van Diepenbeek.

Zaterdag 26 juli 2014

Beheerswerken in het Dommeldal

Leiding: Gerard Jannis
Samenkomst: om 9 uur in de Hoksentstraat (ter hoogte van het huis van Frans Van Winkel). Einde tegen 12 uur.
Activiteit: Bijeenrapen van hooi. Voor werkmateriaal wordt gezorgd. Laarzen kunnen nuttig zijn.

Zondag 27 juli 2014

Wandeling in het Dommeldal

Leiding: Gerard Jannis en Albert Geuens
Samenkomst: om 14 uur aan het zuiveringsstation in de Eikelbosstraat te Eksel.

Zondag 3 augustus 2014

Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse natuurgids: Albert Jansen
Samenkomst: om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Maandag 4 augustus 2014

Avonduitstap naar Het Pijnven te Lommel en Eksel

Doel: Observeren van de Nachtzwaluw
Leiding: Albert Geuens.
Samenkomst: om 20.30 uur op de parking van het staatsbos "Het Pijnven" nabij het Bosmuseum Kiefhoekstraat (weg van Eksel naar Kerkhoven).

Zondag 17 augustus 2014

Aanvang vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan De Veewei te Eksel

Vervolgens wekelijks tot eind november.

Leiding: Albert Geuens (tel.: 011/73.27.44)

Samenkomst: Om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel. Einde: 12 uur.

Verrekijker of telescoop zijn aangewezen. Te volgen via website www.natuurpunt-noordlimburg.be

Zondag 24 augustus 2014

A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel

Leiding: Albert Geuens (tel.: 011/73.27.44)

Samenkomst: Om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel. Einde: 12 uur.

Verrekijker of telescoop zijn aangewezen. Te volgen via website www.natuurpunt-noordlimburg.be

B. Seizoenswandeling in ons reservaat Het Plat te Overpelt

Leiding: Theo Renckens, John Verboven en Willy Cox.

Samenkomst: Om 14.00 uur aan de Schapenstal aan het einde van de Palisstraat.

Vrijdag, zaterdag en zondag 29 - 30 - 31 augustus 2014

Nacht van de vleermuis

Voor meer informatie zie www.natuurpunt.be

Zondag 31 augustus 2014

Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel

Leiding: Albert Geuens (tel.: 011/73.27.44)

Samenkomst: Om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel. Einde: 12 uur.

Verrekijker of telescoop zijn aangewezen. Te volgen via website www.natuurpunt-noordlimburg.be

Zaterdag 6 september 2014

Zomerfeest Natuurpunt Noord-Limburg aan het WateringHUIS te Lommel-Kolonie

Programma: om 14.30 uur start van een wandeling naar De Liskes en aansluitend om 17.30 uur barbecue aan het WateringHUIS.

Samenkomst: WateringHUIS, De Maai 80, Lommel-Kolonie.

Voor de barbecue dien je je voorafgaandelijk in te schrijven ten laatste op 31 augustus 2014 bij:

Paula Alaerts Tel.: 011/541984 of

Annemie Vanendert-Alaerts Tel.: 011/552786

Belangrijk: breng zelf eetbord en bestek mee.

Voor meer informatie zie in deze Zonnedauw op bladzijde 7.

Zondag 7 september 2014

A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel

Leiding: Albert Geuens (tel.: 011/73.27.44)

Samenkomst: Om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel. Einde: 12 uur.

Verrekijker of telescoop zijn aangewezen. Te volgen via website www.natuurpunt-noordlimburg.be

B. Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse natuurgids: Willy Cox

Samenkomst: om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Zaterdag 13 september 2014

A. Beheerswerken in ons reservaat De Veewei te Eksel

Leiding: Gerard Jannis en de conservators.
Samenkomst: Vanaf 9 uur op het reservaat zelf (Kiefhoekstraat). Voor het nodige werkmateriaal wordt gezorgd. Er worden alleen werkkrachten gevraagd. Laarzen kunnen zeer nuttig zijn, om niet te zeggen noodzakelijk.

B. Wandeling in Averbode, Averbodebos en -heide

Leiding: Koen Leysen
Samenkomst: Om 12.45 uur vertrekken we per auto (car-pooling) aan OC Palethe, Jeugdlaan te Overpelt richting Veerle-Laakdal (postnr 2431), Grensstraat 45 en om 14 uur is het bezoek aan Averbodebos voorzien.

Zondag 14 september 2014

Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel

Leiding: Albert Geuens (tel.: 011/73.27.44)
Samenkomst: Om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel. Einde: 12 uur. Verrekijker of telescoop zijn aangewezen. Te volgen via website www.natuurpunt-noordlimburg.be.

Zondag 21 september 2014

A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel na een korte wandeling: in samenwerking met BOSLAND

Leiding: Jan Leroy en Albert Geuens (tel.: 011/73.27.44)
Samenkomst: Om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel. Einde: 12 uur. Verrekijker of telescoop zijn aangewezen. Te volgen via website www.natuurpunt-noordlimburg.be. Tijdens een korte wandeling in de vallei van de Veeweyloop komen we langs de trektelpost waar toelichting wordt gegeven over de opvolging van de vogeltrek. Tevens is er demonstratie van trektelling en het vangen en ringen van vogels.

B. Wandeling in het Dommeldal

Leiding: Gerard Jannis en Albert Geuens
Samenkomst: om 14 uur aan de Schansdijkstraat te Eksel.

Zaterdag 27 september 2014

Beheerswerken in en om het WateringHUIS te Lommel-Kolonie

Trimestriële onderhouds- en poetsbeurt. Iedereen is welkom van 9 tot 12 uur.

Zondag 28 september 2014

A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel

Leiding: Albert Geuens (tel.: 011/73.27.44)
Samenkomst: Om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel. Einde: 12 uur. Verrekijker of telescoop zijn aangewezen. Te volgen via website www.natuurpunt-noordlimburg.be.

B. Paggerwandeling

Leiding: Jan Leroy
Samenkomst: om 14 uur op de parking achter de kerk van Kleine-Brogel bij het bord met de kaart van de wandelpaden.
Het is een wandeling met extra aandacht voor het natuurbeheer in de Dommelvallei.

Zomerfeest Natuurpunt Noord-Limburg en Hechtel-Eksel in het WATERINGHUIS

Op **zaterdag 6 september 2014** gaat ons jaarlijks familiefeest door. Vanaf nu zal dit om praktische redenen in ons vertrouwde clublokaal, **het WateringHUIS, Oude Maai 80 te Lommel-Kolonie**, plaatsvinden.

We danken alvast de mensen van de Katershoeve en de vrijwilligers van Hechtel-Eksel die gedurende al die jaren meegeholpen hebben.

Hierbij wil Natuurpunt Noord-Limburg ook héél de familie Alaerts bedanken voor de perfect verzorgde barbecue gedurende al die jaren! Hopelijk blijven ze dit nog jaren doen.

Op onze bestuursvergadering hebben we besloten om de prijs dit jaar op een aangepast niveau te zetten zodat de kwaliteit de volgende jaren gegarandeerd kan blijven.

Feestprogramma:

Om 14.30 uur: samenkomst op de parking aan het WateringHUIS voor de wandeling naar de Liskens te Bergeyk. Dit gebeurt onder deskundige begeleiding van onze gidsen.

Vanaf 17.30 uur: BBQ.

Voor iedere deelnemer is er stokbrood, diverse groenten en sausjes, voor de volwassenene drie verschillende stukken vlees en voor de kinderen 2 stukken, voorzien.

Traditiegetrouw is er ook nog vlaai.

INSCHRIJVINGEN

Iedere deelnemer betaalt 12 euro (tot 15 jaar 6 euro).

Inschrijven per email of per telefoon:

- petrus.alaerts@telenet.be of bellen naar 011 54 19 84 bij Pierre en Paula Alaerts –Vliegen
- patrick.van.endert@telenet.be of 011 55 27 86 bij Patrick en Annemie Van Endert-Alaerts

dit ten laatste op **31 Augustus 2014**

De persoonlijke bijdragen kunnen overgeschreven worden op het **rekeningnummer 979-2390240-68**.

Opmerkingen:

In deze bijdrage is het drankverbruik niet inbegrepen. Er kunnen ter plaatse jetons aangekocht worden aan de recent aangepaste prijzen van het WateringHUIS

Bij minder goed weer kunnen we binnen gaan zitten en onze tenten worden ook weer opgezet.

Doordat we met ons klein boiltje in problemen komen om zoveel warm water te voorzien om af te wassen, vragen wij u beleefd om uw eigen bord en bestek mee te brengen. Indien je dus van al dat lekkers, bereid door Annemie en Patrick, iets op een bord wil, breng dan graag dit mee.

Vogeltrekwaarnemingen en ornithologisch ringwerk

Tijdens het volgende trekseizoen zullen onze vogelliefhebbers hun kennis betreffende onze trekvogels zeker kunnen uitbreiden. Immers op drie plaatsen in Noord-Limburg zullen elk weekeinde leden van onze ornithologische werkgroep actief zijn.

- 1 Vanaf zondag 17 augustus en vervolgens iedere week 's zondags tot 26 oktober 2014 leidt Albert Geuens de vogeltrekwaarnemingen en het ornithologisch ringwerk in ons reservaat Veewei, Kiefhoek te Eksel. Voor meer inlichtingen bel Albert Geuens : Tel.: 011/73.27.44.
- 2 De familie Beyen organiseert andermaal de vogeltrekwaarnemingen en -tellingen op de Bergeykse Dijk grenzend aan het Hagevenreservaat. Hier wordt normaal ELKE zondagvoormiddag geteld, zeker als er verhoogde trekactiviteit is. Voor meer informatie bel even de familie Beyen op: Tel.: 011/64.35.80.
- 3 Op de Maatheide/Kristallijn te Lommel wordt ook aan trektelling gedaan maar dan wel op ALLE DAGEN. Men start op 1 augustus.
Contact : Toon Jansen (tel.: 011/54.23.16) en Michel Emmers (tel.: 011/54.28.70),
Pieter Cox e-mail: pietercox91@hotmail.com
Alles is te volgen via onze website : www.natuurpunt-noordlimburg.be

Land-art in natuurgebied 'Het Plat'

Groep Tatau, bekend voor haar artistieke creaties in confrontatie met een natuurlijke omgeving, heeft nu ook in samenwerking met de gemeente Overpelt en Natuurpunt, enkele artistieke creaties gebouwd in het natuurgebied 'Het Plat'.

Het is de bedoeling om in de toekomst daar meerdere installaties te plaatsen.

De kunstwerken zullen een verrijking zijn, kunnen in harmonie of in contrast met de natuurlijke omgeving prachtige en verrassende beelden vormen. De plaats van de kunstwerken doet dikwijls de rijkdom van de omgeving ontdekken. Land-art ontstaat door een dialoog tussen de kunstenaar en zijn omgeving.

Er zijn tuinen waarin je beelden kunt zetten, maar er zijn ook tuinen waarin je beelden kunt ontdekken.

Door een creatief diep aftasten en bewonderen van de dingen in de omgeving ontdekt men rijke verborgenheden: spiegelingen, ritme, beweging, evenwicht, transparantie, organische ordening, verval, ruimte, integratie, contrast. Al deze beeldelementen werken tot de verbeelding van de kunstenaars.

GROEP TATAU

Yvonne Bogaerts, Arletta Beckers,

Johan Coenjaerts, Mieja Haaks,

Jacky Loenders

Wergroep
Hesperia
natuurpunt

Vlindernieuwtjes van Hesperia

Beste vlindervrienden,

Op zondag 18 mei zijn we over den Tip gewandeld op zoek naar de veldparelmoervlinder.

De opkomst voor deze activiteit was ondanks het mooie weer matig. Misschien moeten we er rekening mee houden dat op zondag de mensen eerst vlaai gaan eten bij de bomma: Door omstandigheden werd bijna iedereen verontschuldigd voor hun afwezigheid (vakantie, studie en schoolfeest). Er waren 10 enthousias-telingen aanwezig waaronder 4 leden van de vlinderwerkgroep ATALANTA uit het Antwerpse. Deze waren speciaal voor de veldparelmoervlinder gekomen en dat hebben ze zich niet beklagd.

Ondergetekende mocht dan de bende op sleeptouw nemen over den Tip, een voor mij bijna onbekend terrein. Daar waar ik dacht dat het moeilijk zou worden om de mensen langer dan een uur bezig te houden, moest ik na drie uur zeggen dat ik het voor bekeken hield. Wanneer de Antwerpse vrienden vertrokken zijn weet ik niet. Er waren er twee bij die met de camper gekomen waren, wie weet...

Met vlinderrijke groeten,

Jean-Pierre

Het weekend van 26 en 27 juli

is er het

Vlinder meeweekend

Op zaterdagavond vanaf 20.00 uur worden er vlindervallen opgezet om nachtvlin-ders te vangen. Belangstellenden kunnen dan komen kijken hoe dit in zijn werk gaat.

Zondag komen de dagvlinders aan bod.

Dan zijn er vanaf 11.00 uur gegidste wandelingen.

Verder is er nog een heleboel te beleven op het terrein van het WateringHUIS in Lommel-Kolonie, dit zowel voor groot als klein.

Allen daarheen!!!!

Voor meer informatie over de vlinderwerkgroep:

Rudi Wouters

Vinkstraat 21

3920 Lommel

wouters.rudi@scarlet.be

0498/384896

Nieuws van de SLOBKOUSJES

Het plantenseizoen is intussen al een eind gevorderd. We geven je een overzicht. We gingen van start op **23 april in het Hobos**. Daar hadden we al meteen een goede vangst. Een onbekende kleine schermbloem, waarvan er zeker een honderdtal stonden was niet direct op naam te brengen maar bleek na grondig onderzoek een Franse aardkastanje (*Conopodium majus*) te zijn. Het blijft een bijzondere vondst, want het is redelijk waarschijnlijk dat de planten hier al net zo lang voorkomen als de 100-jarige kastanjes.

Terwijl op **woensdag 30 april** de harde kern op een donkere zolder tijdens de grassencursus met de loep zat te speuren naar kafnaalden, oortjes of schoudertjes genoten 13 slobkousjes onder leiding van Luc van een wandeling in de omgeving van het Venlokaal in Achel. En ze deden ook heel hard hun best want ze kwamen met niet minder dan 176 waarnemingen naar huis!

Op **woensdag 7 mei** struinden 17 slobkousjes door de wildernis van blok 4 en 5 in de Lommelse watering. Waar de watering normaal staat voor een gemakkelijke wandeling door het hooiland was het nu natte knieën krijgen in het hoge gras, zien waar je je voeten zet om niet in een slotje te sukkelen en evenwichtsoefeningen op de balk om over het water te geraken. Een beetje avontuurlijk dus wel!

Op **woensdag 14 mei** trokken 8 slobkousen richting Zonhoven om er samen met de vrienden van het SAP-clubje het kilometerhok d6-37-22 te doorzoeken. Na afloop was duidelijk waar het SAP-clubje zijn naam "Samen Amusant op Pad" vandaan heeft. We werden vergast op een goed glas wijn en knabbeltjes. Mede dankzij een aangename buitentemperatuur een geslaagde afsluiter van deze verbroedering.

Op **woensdag 21 mei** zwierven 14 slobkousjes vrolijk door de Pomperik. Ze zagen de zeldzame Voszegge, Grote ratelaar en zijn kleinere broertje, Gevlekte- en Brede orchis.

Op **woensdag 28 mei** maakten we een buitenlandse verplaatsing en wandelden we langs de Tongelreep.

Jan LEROY

Een terugblik op de Landschaps- en Tuinenreis naar Engeland van vrijdag 16 mei tot maandag 19 mei 2014

Het is nu al voor de zevende maal dat Albert Geuens en Lisette Hermans een reis naar Engeland organiseerden voor Natuurpunters en KVLV-ers. We kijken telkens uit naar deze vierdaagse uitstappen voor bezoeken aan tuinen en parken. Engeland is geroemd omwille van hun talrijke en prachtige tuinen beheerd door the National Trust en the Royal Hortical Society, waarbij ook zoals bij Natuurpunt heel veel leden en vrijwilligers betrokken zijn. Door de jaren heen hebben we al veel tuinen bezocht en dan voornamelijk in het voor ons dichtbij gelegen deel van Engeland: East-Sussex, West-Sussex, Surrey, Kent.

We bezochten dit jaar:

- Groombridge Place Gardens,
- Standen
- Wakehurst Place
- Blenheim Palace
- Secret Gardens in Sandwich

Lisette en Albert bereiden deze reizen altijd keurig voor en bezorgen ons een mapje met de nodige informatie over de tuinen en hun historiek.

De reis is ook een aparte belevenis omdat we met de ferry-boot de Noordzee oversteken vanuit Calais naar Dover en terug.

Het brengt ons te ver om hier een verslaggeving weer te geven van de reis. Maar het is voorzien dat we tijdens de komende wintermaanden een beeldpresentatie zullen organiseren in ontmoetingscentrum "De Schans" te Hechtel. In volgende Zonnedauw wordt dit meegedeeld.

Hierbij als voorsmaakje enkele foto's.

Paul Verheyen

Verslag van de driedaagse natuuruitstap naar Viroinval van 30 mei tot 1 juni 2014

Na 1994 en 2003 brachten we ditmaal opnieuw een bezoek aan het natuurpark Viroin-Hermeton.

Ditmaal gingen we op stap met een Nederlandstalige gids, die al 30 jaar in de streek woont, namelijk Kurt Hofmans. Tijdens ons eerste bezoek in 1994 aan Vieves-sur-Viroin was hij ook al eens met ons mee geweest.

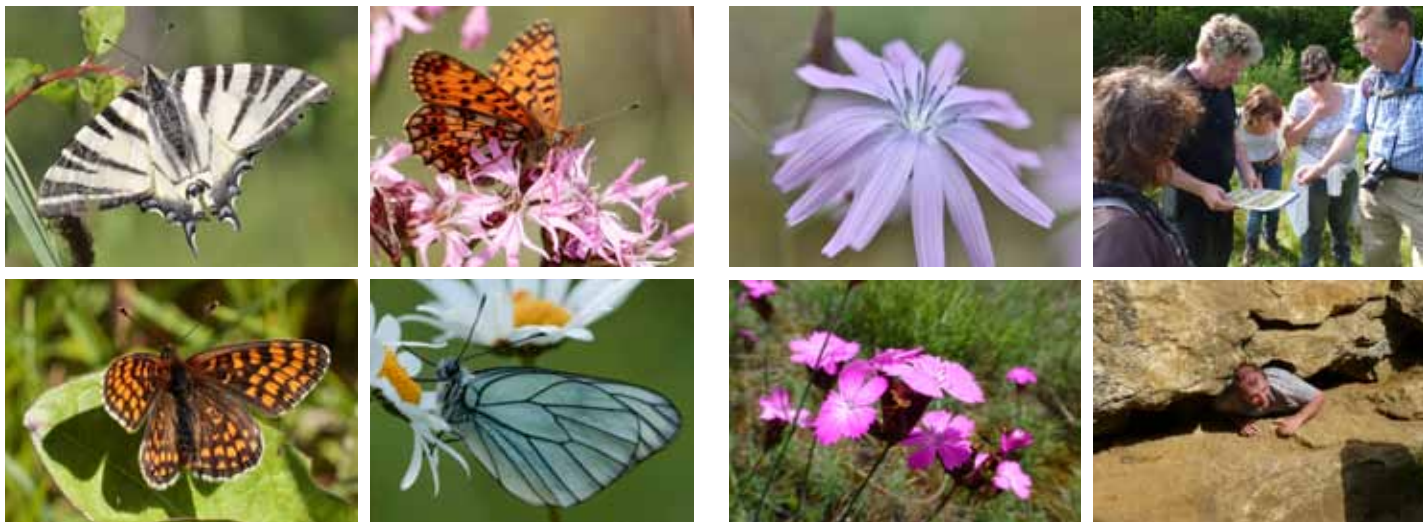
Met 26 deelnemers vertrokken we voor onze vrijdag wandeling naar Chooz (Frankrijk). Daar stond ons een steile klim van 110 meter te wachten, misschien wel de steilste van alle driedaagsen. Gelukkig was het tempo zeer traag omdat er zoveel te zien was. Zelfs Jef (zijn 39ste driedaagse) kwam niet buiten adem boven. Tijdens de klim gaf Kurt uitleg over de 50 soorten struiken en zeldzame bloemen. Boven kregen we een adembenemend zicht over de vallei en het dorpje

Chooz (met kerncentrale). Boven op een kleine open plek wees Kurt vlog enkele planten aan. Jan noteerde er 42 stuks waaronder de zeldzame Blauwe Sla. Ook de zachte afdaling via een weiland en enkele kleinere open plekken op de rotswand waren enorm boeiend (veel vlinders en typische kalkplanten).

Dag 2

Vandaag reden we naar een natuurgebied in de buurt van Treignes. Het was een zuidflank die 5 jaar geleden werd ontbost en nadien af en toe door schapen werd en nog wordt begraaasd. Het was een prachtig kalkgrasland met verschillende soorten orchideeën en vele vlinders o.a. de Koningspage. We hebben de hele voormiddag "rondgestruind" (geleerd van Peter Van Roy) en iedereen kwam aan zijn trekken. Nabij Doische zijn we nog naar een beversite gaan kijken. Door zijn dammen had de bever een volledig nieuw

biotoop gecreëerd, prachtig om te zien.

Na de middag bezochten we nabij Matagne-la-Grande een site die via een lifeproject was ingericht om een natuurverbinding te creëren tussen twee biotopen van de Moerasparelmoervlinder. Daar kwam Sander, de professionele vlindervanger, in actie. Hij zorgde ervoor dat wij steeds gevangen vlinders konden determineren zoals Zilvermaan, Zilvervlek, Bosparelmoervlinder enz. Kurt had namelijk enkele handige sleutels gemaakt zodat wij vlinders, sprinkhanen en orchideeën moeiteloos konden determineren.

Dag 3

Nabij Petit Doische hebben we nog eens geprobeerd om de Moerasparelmoervlinder te vinden. Helaas, maar er waren voldoende andere mooie waarnemingen o.a. de Woudparelmoervlinder. Tijdens onze laatste wandeling zijn we op zoek gegaan naar de diverse "dolines". Nismes was hiervoor de geschikte locatie. We eindigden bij de Fondry des Chiens en daar daalde een deel van de groep met Kurt af om langs de "brievenbus" terug boven te komen.

Het was een zeer geslaagde driedaagse vooral dankzij de kennis en het enthousiasme van onze gids.

Luc WINTERS (foto's Luc Winters en Heidi Dries)

Wat is een doline?

Een doline is een soort zinkgat dat ontstaat als er eens een stuk grond in het landschap wegzakt omdat de bodem in de omgeving ondermijnd is. Dolines komen het meest voor in gebieden met kalksteen in de bodem. Regenwater sijpelt namelijk in de bodem en lost de kalk langzaam op, waardoor er onder de grond holen en grotten ontstaan.

Hij die een boom plant,
plant hoop.

Lucy Larcom

Nieuw life project in Lommel

De stad Lommel, het Agentschap voor Natuur en Bos, Inverde en Silbelco hebben samen het Life+ project "To get heath restored" binnengehaald. Dit 5-jarig project is in oktober 2013 gestart en staat borg voor een injectie in de Lommelse natuur van 1.447.117 Euro. Wij van Natuurpunt waren niet betrokken bij de opmaak van dit Life project maar zijn wel een partner bij de uitvoering ervan.

Het doel van Life+ is de uitbreiding van Lommelse heidegebieden met extra aandacht voor de Gladde Slang. In het projectgebied zijn er momenteel twee belangrijke populaties van Gladde Slangen aanwezig, namelijk ten noorden (Riebos-Bleekerhei) van het kanaal Bochoolt-Herentals en ten zuiden (Sahara-'t Stort).

De volgende acties zullen binnen 5 jaar uitgevoerd worden:

- Herstel van 61 ha van heischraal grasland, natte en droge heide door omvorming van 31 ha landbouwgebieden en 30 ha dennenbos. 10 ha hiervan zal afgegraven worden en de rest wordt verarmd via plaggen, frezen en maaibeheer (inzaaien met Italiaans raaigras).
- 15 ha dennenbos zal vervangen worden door een loofbos.
- Bestrijden van de Amerikaanse Vogelkers (90ha).
- Er komen 2 vaste begrazingsblokken voor schapen (20 ha ten noorden van het kanaal en 30 ha ten zuiden van het kanaal.)
- Er zullen 2 kerngebieden van 50 ha voor de Gladde Slang gecreëerd worden
- Een recreatievrije zone van 100 ha is voorzien.
- Om de populatie van de Gladde Slangen van de Riebos en de Bleekerhei met elkaar te verbinden zal er een brede corridor aangelegd worden. De populatie van de Riebos sluit naadloos aan bij het Brabants soortenbeschermingsplan Gladde Slang in Nederland.

Daarbij komt nog, en dat is geen actiepoint van het Life+, dat Sibelco bij de start van de ontginning in Ruisendorp de gebieden in landbouwgebruik in de buurt van de Riebos moet omzetten naar natte of droge heide.

Als al deze maatregelen zijn afgewerkt, dan beschikt Lommel over een prachtig groot natuurgebied. Ten zuiden van het kanaal een gebied dat meer geschikt is voor de zachte recreatie en een ten noorden van het kanaal een echt natuurgebied waar de natuur prioritair is.

Luc WINTERS

Energieke houtkanten

Ons landschap had vroeger hoofdzakelijk 3 functies: het leverde voedsel (Food), energie (Fuel) en grondstoffen (Fibre). De laatste decennia was de functie Fuel heel beperkt, we hadden immers makkelijkere en goedkopere alternatieven (stookolie, gas...). Maar ondertussen zijn er nieuwe functies van landschap meer in het daglicht komen te staan: biodiversiteit (Flower) en landschapsbeleving (Feelgood).

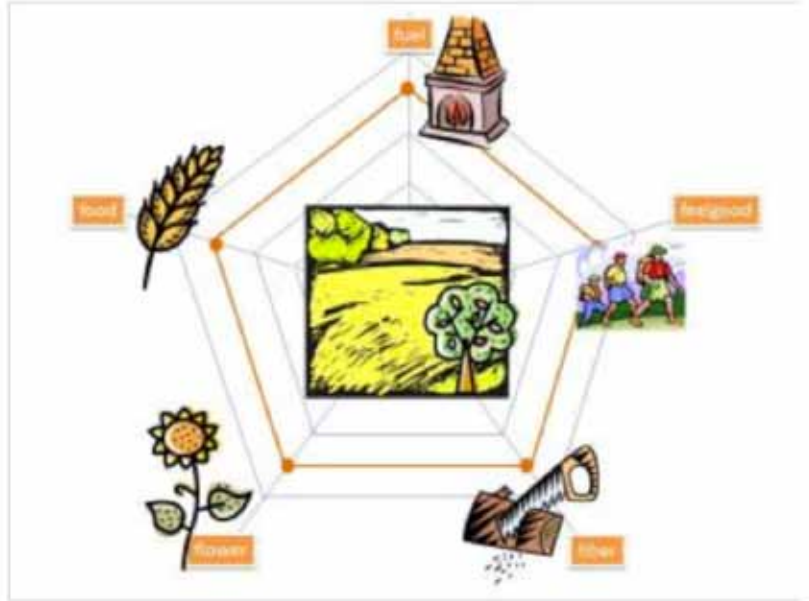
In de zoektocht naar alternatieve, hernieuwbare energiebronnen komt biomassa als een van de belangrijke bronnen op de voorgrond. In ons landschap vinden we nog heel wat restanten die vroeger een duidelijke energieproductie hadden, maar de laatste decennia niet of nauwelijks gebruikt zijn: houtkanten bijvoorbeeld.

Houtkanten zijn rijen bomen langsheen velden, wegen, enz. De bomen in de houtkanten werden vroeger regelmatig (om de 7 à 9 jaar) 'gekapt'. 'Kappen' betekent dat de takken net boven de grond werden afgekapt. Nieuwe twijgen groeiden telkens weer uit de overblijvende 'stoof' of 'stobbe'. Na 7 à 9 jaar werden die takken opnieuw gekapt, enz. Dit wordt hakhoutgebruik genoemd.

Het Regionaal Landschap Lage Kempen wil samen met haar partners opnieuw producten uit het landschap halen, op een ecologisch, sociaal en economisch verantwoorde manier. Dit betekent dat rekening gehouden moet worden met alle 5 de functies van ons landschap.

Houtkanten oogsten, een oude praktijk in een nieuw jasje

Houtkanten kunnen opnieuw een energieleverancier in onze regio zijn. Hout dat regelmatig geoogst wordt, kan

lokaal verkocht worden als brandhout, hakselhout, enz. Met dit hout kunnen gebouwen verwarmd worden. Ecologisch heeft dit voordelen omdat heel wat plant- en diersoorten dit cyclisch oogsten best graag hebben. Met dit oogsten herstellen we een cultuurlandschap van vroeger, typisch voor onze streek.

Daarom startte het Regionaal Landschap Lage Kempen (RLLK) met tal van nationale en internationale partners TWECOM op. Met dit project wordt opnieuw hout geoogst uit houtkanten. Het hout wordt o.a. gebruikt voor verwarming van lokale gebouwen. De partners in het project zijn ervan overtuigd dat een moderne manier van producten oogsten uit het landschap goed kan samengaan met de ecologische, cultuurhistorische en maatschappelijke functies die deze elementen vervullen.

In het project wordt ook een pilot uitgewerkt: een lokale keten waar het plannen, oogsten, stockeren en verbruik van houtige biomassa uit de omgeving zal gedemonstreerd worden. In Bocholt zullen houtsnippers van lokale houtkanten gebruikt worden als brandstof voor de nieuwe verwarmingsinstallatie op de schoolcampus van de nieuwe basisschool De Driehoek – het Biotechnicum en het Proefvormingscentrum voor Landbouw (PVL). Het wordt opgestart als een pilotproject. Het komt tot stand dankzij steun en samenwerking tussen de provincie, de gemeente, de scholen, PVL, lokale landbouwers en het Agrobeheercentrum-Eco².

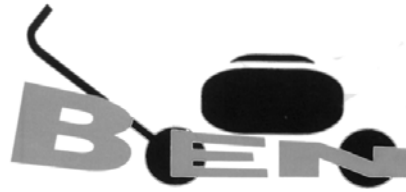
Ook je
verzekeringen
hebben een
check-up nodig!

Gutschoven Zakenkantoor bvba
Leopoldlaan 61 • 3900 Overpelt
011/ 66 13 12
www.dvcoverpelt.be

Openingsuren: Ma, Vr, 09.00 - 11.30 en 13.30 - 16.00 • Di, Do, 09.00 - 11.30 en 13.30 - 18.00 • wo 09.00 - 12.00 of afspraak

DVV
Raad op mensenmaat

**TUINMACHINES
&
TOEBEHOREN**

BEN MERTENS

Astridlaan 214 - 3900 Overpelt

Tel. 011 - 66 43 00

Open vanaf 19 u. - Woe. gesloten

**SCHILDER- &
BEHANGWERKEN**

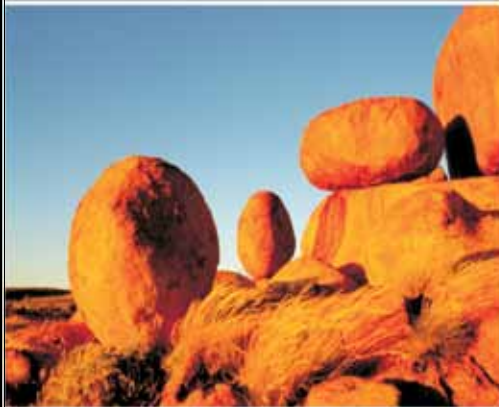
Omdat u staat
op kwaliteit!

Marc Geuens

0478 542251

Lommelsebaan 64
3940 Hechtel-Eksel

Alles voor de wandelaar,
reiziger, avonturier, ...

DEN OUTBACK
Kampeer- & buitensportzaak

WWW.DENOUTBACK.BE

GALERIJ VIVALDI, LOMMEL 011/55 44 50

Soogen Parketvloeren bvba
Winnerstraat 76
B-3941 Hechtel-EKSEL
GSM: ++32(0)495.57.23.34

Tel: ++32(0)11.73.34.95
Fax: ++32(0)11.73.62.20
B.T.W.-BE-0476.654.436

LIMBURG INTERNATIONAL
IWW REISBURO I

Stationsstraat 1 bus 1 3910 NEERPELT Tel. 011/80 39 80 fax 011/ 64 03 23
e-mail: info@li-reizen.be (Lic. A 1267)

Uw reisburo en autocarbedrijf voor:

- Alle forfaitreizen
- Groepsreizen op maat
- Eëndagsreizen op maat
- Tickets voor lijnvluchten
- Verhuur autocars tot 88 plaatsen

Jaarlijks organiseren wij verschillende eigen groepsreizen naar
o.a. Napels & Sorrento, La puglia, Moslou & Sint Petersburg, Malta, ...
Voor meer info zie: www.li-reizen.be

Vraag vrijblijvend informatie.

Tot binnenkort!!!

Hendriks
RIJSCHOOL

Autorijschool	Hendriks nv
Leopoldlaan	44
3900	Overpelt
Tel.	011 / 80 98 80
Fax	011 / 64 99 72
E-mail	info@hendriks.be

Rijschool HENDRIKS NV heeft vestigingen te

OVERPELT	Leopoldlaan 44	(011)80 98 80
BALEN	Geshuisstraat 16/1	
EKSEL	Heerstraat 12	(011)73 10 51
HAMONT	Nieuwstraat 1	(011)44 70 65
LOMMEL	Molsekiezel 66	(011)54 53 91
BALEN	Vaartsstraat 72	(014)81 24 23
MEERHOUT	P. v. Haechtpl. 7	(014)30 86 93
NEERPELT	Heerstraat 43	(011)54 13 39

Rijschool HENDRIKS NV heeft een speciaal erkende vestiging in het MPI St.-Elisabeth te Wijchmaal.

PRIKBORD UIT TE KNIPPEN ACTIVITEITEN VAN NATUURPUNT NOORD-LIMBURG DERDE trimester JULI - AUGUSTUS - SEPTEMBER 2014

Zondag 6 juli 2014 in samenwerking met Bosland

Geleide wandeling in de Vloeiweiden en de Wateringen te Lommel-Kolonie om 13.45 uur aan het WateringHUIS, Oude Maai 80, 3920 Lommel-Kolonie en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Zaterdag 26 juli 2014

Beheerswerken in het Dommeldal om 9 uur in de Hoksentstraat (ter hoogte van het huis van Frans Van Winkel).

Zondag 27 juli 2014

Wandeling in het Dommeldal om 14 uur aan het zuiveringsstation in de Eikelbosstraat te Eksel.

Zondag 3 augustus 2014

Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Maandag 4 augustus 2014

Avonduitstap naar Het Pijnven te Lommel en Eksel: Observeren van de Nachtzwaluw, om 20.30 uur op de parking van het staatsbos "Het Pijnven" nabij het Bosmuseum Kiefhoekstraat (weg van Eksel naar Kerkhoven).

Zondag 17 augustus 2014

Aanvang vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel.

Zondag 24 augustus 2014

A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel.

B. Seizoenswandeling in ons reservaat Het Plat te Overpelt om 14.00 uur aan de Schapenstal aan het einde van de Palisstraat.

Zondag 31 augustus 2014

Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel.

Zaterdag 6 september 2014

Zomerfeest Natuurpunt Noord-Limburg aan het WateringHUIS te Lommel-Kolonie om 14.30 uur start van een wandeling naar De Liskes en aansluitend om 17.30 uur barbecue aan het WateringHUIS.

Zondag 7 september 2014

A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel.

B. Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Zaterdag 13 september 2014

A. Beheerswerken in ons reservaat De Veewei te Eksel vanaf 9 uur op het reservaat zelf (Kiefhoekstraat)

B. Wandeling in Averbode, Averbodebos en –heide om 12.45 uur vertrekken we per auto (car-pooling) aan OC Palethe, Jeugdlaan te Overpelt richting Veerle-Laakdal (postnr 2431), Grensstraat 45 en om 14 uur is het bezoek aan Averbodebos voorzien.

Zondag 14 september 2014

Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel.

Zondag 21 september 2014

in samenwerking met Bosland

A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel.

Tijdens een korte wandeling in de vallei van de Veeweyloop komen we langs de trektelpost waar toelichting wordt gegeven over de opvolging van de vogeltrek. Tevens is er demonstratie van trektelling en het vangen en ringen van vogels.

B. Wandeling in het Dommeldal om 14 uur aan de Schansdijkstraat te Eksel.

Zaterdag 27 september 2014

Beheerswerken in en om het WateringHUIS te Lommel-Kolonie

Trimestriële onderhouds- en poetsbeurt. Iedereen is welkom van 9 tot 12 uur.

Zondag 28 september 2014

A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel.

B. Paggerwandeling om 14 uur op de parking achter de kerk van Kleine-Brogel bij het bord met de kaart van de wandelpaden. **Het is** een wandeling met extra aandacht voor het natuurbeheer in de Dommelvallei.

Kerkstraat 24, 3990 PEER
Tel./Fax 011/63.39.54

SAMSONITE : REISBENODIGDHEDEN VAN DE BESTE KWALITEIT
DIDDL - O'NEILL - KIPLING - HEDGREN - BUREAUARTIKELEN

Uit sympathie

Overpelt

Tel.: 011.80.90.30
011.80.01.40

PLOEM

OPTIEK, CONTACTLENS - EN GEHOORCENTRUM
DORPSTRAAT 44 • 3900 OVERPELT • TEL 011 64 13 78

DECKERS

PERMANENTE INTERIEUR-BEURS

Sellekaertsstraat 13 3900 Overpelt
Tel. 011/64.16.02 Fax. 011/66.30.45

e-mail: info@deckers.be
www.deckers.be

TAPIJTEN VAST TAPIJT VINYLvloeren LAMINAAT/PARKET TRAPLOPERS ENZ...

de 3 **Swaentjes**

In de oudste taverne van Peer
lekker eten en gezellig drinken
binnen of in onze sfeervolle zomertuin

Steenweg op Wijchmaal 3 - 3990 Peer
Tel.: 011/63 20 05

Frank Swinnen
BROOD BANKET

Uw feesttaart = onze specialiteit
LUTLOMMELE 10 LOMMEL Tel.: (011)54 40 28
Woensdag gesloten

Thijs bouw
n.v.

Hamonterweg 84 3910 Neerpelt

Zaakvoerder: PAUL THIJS Tel.: (011)64 14 78 Fax (011)64 83 64

KWANTEN BOUWMATERIALEN

Bouw Punt
Kwanten OVERPELT

GEVELSTENEN
DAKPANNEN
KUNKERS
MIX BETON
ISOLATIE
DAKRAMEN
MARMER
ARDUIN
GRANIET
ZAND & GRIND

44 Stuifzandstr (Industriepark) 3900-Overpelt

Tel: 011 64 44 72
Fax: 011 66 13 09
E-mail: info@kwanten.com
URL: http://www.kwanten.com

Foto Rooijmans

www.fotorooijmans.nl
Markt 10 - 6021CD - Budel
tel. 0495-494890
h.rooijmans1@chello.nl

SWAROVSKI

De heruitvinding van de telescoop...

Swarovski presenteert een nieuwe generatie telescopen. De ATX / STX serie heeft een modulair, ergonomisch design. Voor het eerst zitten de zoom- en de scherpstelring vlak naast elkaar zodat je de telescoop intuïtief en snel met één hand kunt bedienen. Ongeëvenaarde optische kwaliteit dankzij het gebruik van de nieuwste SWAROVISION technologie.

TEST NU DE NIEUWE ATX TELESCOPEN

- * Rechte of schuine inblik.
- * 65, 85 of 95mm objectief.
- * HD-lenzen
- * Field flattener lenzen
- * Swarodur, Swarotop en Swarclean coating
- * Diverse accessoires voor digiscopie...

SWAROVSKI

Denkt u dat een Swarovski voor u té duur is ?

Wij geven zéér hoge inruilprijzen voor uw oude verrekijker en/of telescoop.

COPY CENTER BIEMANS B.V.B.A.

Vreyshorring 70 - 3920 Lommel

Tel. 011- 54 37 42 Fax 011- 55 54 39

info@biemans.be - www.biemans.be

KWALITEIT EN SERVICE

DIGITALE FULL COLOR & Z/W PRINTSERVICE

DIGITALE FOTOKOPIEEN A4/A3

PLANKOPIEEN, KLEURENKOPIEEN

SCHOOL EN KANTOORBENODIGDHEDEN

INBINDEN, PLASTIFICEREN, STEPELS

GRAVEREN, PAPIERWAREN, WENSKAARTEN

FAXSERVICE

VERHEYEN NV

Garage - Tweedehandswagens

Lutlommel 147, 3920 Lommel

Tel.: 011/54 05 20

GSM 0475/24 98 62

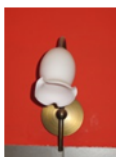
Algemene elektriciteitswerken

WB ELECTRO

Bekabeling TV en Internet

Opmaak keuringsdossier

Wouter Beyen
0474 696 317

Stationsstraat 50 bus 3
3910 Neerpelt
info@m-impact.be

LIEREMANNEN

Op kilometers afstand waren ze te horen ieder voorjaar. De bolderende hanen met de witte staartroos. Staalblauwe heren met opgerichte schouder en een lierstaart. Ze pompten zich op als bodybuilders. Verscheen er een lady in streepjespak, dan wonden de macho's zich nog meer op, met kreten, sprongen en schijngevechten. Allemaal om indruk te maken, om de gunsten te winnen van de gecamoufleerde dames. Een kloeke haan wil altijd paarlustige hennetjes om zich heen lokken.

Ze showden steeds op hun vertrouwde baltsplaats, de hooggelegen plek, 'het korrenlek', goed zichtbaar langs alle kanten. De lieremannen in actie op de heide. Gebolder en gesis. Ze draaiden rondjes, stampend met de poten. We zijn er dikwijls gaan kijken. We hebben ze onder onze ogen zien uitsterven.

De korhaan was lang de grote koning van de heide, maar is nu verslagen. De heide werd grootschalig aangepakt: wegen, ruilverkavelingen, heideontginning en dennenakkers, vernietiging van akkeronkruiden, chemische gifstoffen over het land. Daarna kwamen de maïswoestijnen. Overal rechte slootjes, te diep voor overstekende kuikens. Ze geraakten niet bij de voertafels van akkertjes met fijne onkruidzaadjes. De hennen kregen de kuikens niet meer groot. Zo taai als volgroeide korhoenders zijn op het schraalste terrein, zo kwetsbaar zijn ze als pasgeboren kuikens. In de jaren zeventig van vorige eeuw begon het rap bergafwaarts te gaan.

Korhoenders waren al langer in aantal aan het minderen, omdat ze van koele zomers hielden. Naarmate klimaat en landschap veranderden, konden ze zich maar beter terugtrekken naar gebieden waar het koud bleef. Hooggebergten of de noordelijke venen, waar nog voldoende korhoenvoedsel was: veenbessen, vossebessen, bosbessen, rijsbessen, kraaiheibessen, heidelotjes, maar ook voldoende rust, want ze leefden altijd in onherbergzame gebieden die voor mensen moeilijk begaanbaar waren. Voor je het wist zakte je in het veen tot aan je schouder.

In de tijd van mijn grootvader namen de korren hier nog verrassend toe. Het gebolder klonk veelvuldig over de heide. Slordige akkertjes en grasveldjes vol kruiden waren er nog genoeg, er kwamen zelfs steeds meer bij. Schapen verdwenen uit de heide. Dat was gunstig. De heistruiken konden weer hoog opschieten en verwilderen. Er kwam weer dicht, oud heidestruweel, precies wat ze nodig had-

den om hun nest te verbergen en hun kuikens op te laten groeien. Het korhoen had nog ruimte langs de wijde heide voor zijn kogelsnelle vlucht, waar zelfs een havik niet tegenop kon sprinten. Daarna kromp de heide zienderogen, jaar na jaar.

Korren zijn kranige vogels, die heel wat kunnen hebben voordat de doodsteek hen treft.

De oersterke korhoenders leefden hier lang, heel lang. Al in de steentijd zaten ze volop in onze streken. Duizenden jaren hielden ze stand. Precies tot aan mijn generatie. Wij hebben ze nog echt gezien, levend en wel. Het was een verouderde populatie die uiteindelijk onvruchtbaar werd. Ze legden nog wel eieren, maar geen enkel was nog levensvatbaar. Dan gaat het op het einde snel. De allerlaatste korhaan vonden we dood op een kale akker. Ik heb de ruig geschubde poten bewaard, als relikwie. Later heb ik er een ets van gemaakt met de poot als een opgestoken kruis.

Intussen is het korhoen zo goed als vergeten, jonge mensen hebben deze prins van de heide nooit gekend. Hij 'was'! Het 'is' is nu voorbij. Zo spreken we nu over hem. De lieremannen laten geen kreet meer horen. Soms loop ik nog door de heidevelden te dagdromen terwijl ik ineens het opwindende geluid meen te horen klinken. Gebolder vanaf de snelweg.

ACHILLES COOLS

Uit: VLEUGELS, Uitgeverij ATLAS Amsterdam

HET BELANG VAN EDUCATIE

Uit een oud boekje "Vogels", uitgegeven bij Callewaert-De Meulenaere voor Davidsfonds in 1906, auteur E.H. J. Iserbyt. De teksten worden in de oorspronkelijke oude spelling weergegeven.

Meer dan door wettenstrengheid is er te bekomen door 't onderwijs van 't volk en de opvoeding der jeugd.

Velen zondigen uit onwetendheid en zouden hun leven beteren, wierd de verkeerdheid hunner handelwijze hun voor oogen gelegd. Waren de nuttige vogels beter door 't volk gekend, voorzeker zouden zij meer vrienden en min vijanden tellen. Al te dikwijls bestatigt men diepe onwetendheid en verkeerde opvattingen zelfs bij dezen, die hun leven in 't opene veld doorbrengen en daarom, meer dan anderen, de gelegenheid hebben, het doen en laten der vogels na te gaan. Moeten wij als bewijs aanhalen, dat op vele plaatsen nog de koekoek b. v. als een der schadelijkste vogels aanzien en vervolgd wordt, dat de uil geen beteren naam heeft? Heeft hij 't ongeluk in menschenhanden te vallen, wordt hij niet dikwijls ter dood toe gemarteld, levend gekruist en genageld aan muur of boom, tot schrikwekkend voorbeeld voor alle andere uilen, die het nog zouden wagen den mensch ten dienste en te nutte te staan? Er is machtig veel te doen door woord en schrift, om een einde te stellen aan dezen beklagenswaardigen toestand en om aan 't volk te wete te brengen, waar zijne belangen gelegen zijn.

Maar, 't is in scholen en onderwijsgestichten, dat de zwaarste taak moet afgewerkt worden. Het hert van 't kind is een vruchtbaar veld voor alle goede zaden vatbaar en mag er geen onkruid in dulden. Ach! kon men bij de dartele en onbezonnen jeugd de liefde tot de vogels inplanten, kon men dit spartelend volkje overtuigen, dat het edeler is en hunner weerdiger de kleine vogels te beschermen, in plaats van ze te vervolgen, ze vrij en met vrede te laten, in plaats van ze te vangen en hunne nesten te verstoren; waren de kinderen de vogels mede in plaats van tegen, wat reuzenstap ware het niet vooruitgegaan. De onderwijzers en onderwijzeressen, deze voornamelijk, wien de opvoeding der plattelandsche jeugd is toevertrouwd, hebben in die zaak eene groote en schoone zending te vervullen. 't Zij te hunner eere gezegd dat dank aan hunne verstandige en ievervolle werking, zij machtig veel bijbrengen om de gedachten van vogelen bescherming bij de jeugd grondig in te printen en alzoo een goede zaak vooruit te helpen. In talrijke scholen hebben verdienstelijke meesters door 's lands bestuur aangemoedigd gilden van vogelen bescherming tot stand gebracht. Kinders, die er deel van maken, gaan de plechtige verbintenis aan alle nuttige vogels zelve te beschermen en voor zooveel het in hunne macht is, ze van de aanranding van anderen te vrijwaren. Door lessen en voordrachten, door prenten en muurplaten, op alle mogelijke wijzen leert men aan de leerlingen de nuttige en schadelijke vogels alsook hunne levens- en voedingswijze kennen. 't Is onzeglijk, wat al nut door dusdanige gilden voortgebracht wordt, ook bestatigt men in de

gewesten, waar zij aan 't werk zijn, eene jaarlijksche aangroeiing van 't getal insectenetende vogels.

Wilt ge nog meer doen en meteen den omtrek uwer woningen, velden en hovingen, verlevendigen en aangenaam maken, bezorg aan de vogels woning en nachtverblijf, bijzonderlijk, indien de schaarschheid van oude holle boomen de natuurlijke vogelwonen zeldzaam gemaakt heeft. Men bekomt de beste uitslagen, met tusschen 't dichte geblader kleine langwerpige bakjes, meezenhuisjes op te hangen. Maar, verberg ze goed, want 't meesje houdt er weinig van, dat iedereen de neus in zijn nest kome steken en verkiest daarom verholene plaatsen. Niet alleen de mees, maar ook andere vogels worden door die kunstnestjes aangelokt. Begeert ge, dat alleenlijk kleine vogels er hun intrek nemen, boor kleine vlieggaten in de bakjes, zoniet, uit vrees van door grootere vogels verdreven te worden, beetten de kleine niet. Als dergelijke bakjes langs binnen van stokjes voorzien zijn, kunnen ze 's winters tot slaapplaatsen dienen

Uit hetgeen voorgaat, zal men met licht besluiten, dat het gevaar groot en de kwaal diep ingeworteld is. De vogels schijnen met uitroeiing bedreigd; noodlottige gevolgen, onberekenbare schade, moeten noodzakelijk daaruit voortspruiten; 't kan aan velen weinig schelen. Mochten dezen ten minste, die van goeden wil zijn en 't dringende belang der zaak beseffen, al hunne krachten samenspannen, hunne pogingen vereenigen, om de ingekankerde kwaal te beperken of te heelen.

Eerst en vooral is 't noodig, de vogels van dichtbij te kennen in hun doen en laten, met hunne gaven en fouten, ten einde met gezond en gegrond oordeel onze bescherming te verleenen of te ontzeggen.

Al de inlandsche vogels nauwkeurig beschrijven en hunne levenswijze in 't lang en breed uiteendoen zou onmogelijk zijn, zonder de uitgestekene perken van dit werkje te overschrijden. Daarom moeten wij ons bepalen bij eene korte levensbeschrijving der voornaamste vogels.

Was het nu 25 of 35 jaar geleden?

*Deze keer heb ik Zonnedaau nr. 3 van 1979 onder de loep genomen.
Twee interessante uitstappen worden hier beschreven.*

Wielewaaltocht naar het Militair Domein te Helchteren

Datum: 22 april 1979
Leiding: Albert Geuens

“Het uitgestrekte en ornithologisch zeer interessante domein had ook dit jaar weer enkele verrassingen in petto. Een korhaan liet zich even bewonderen op zijn bolderplaats. (*Waar zien we hem tegenwoordig nog?*)

Een weinig verder in de kokmeeuwenkolonie hoorden de deelnemers de rauwe roep van de zwartkopmeeuw, Na enig speurwerk tussen de honderden kokmeeuwen en enkele storm- en zilvermeeuwen kon men deze zeldzame meeuw bewonderen. Slobeenden, wintertalingen en wilde eenden scheerden over de vennen.

Midden op het kale oefenterrein vloog een velduil op. In de Zwarte Beek zwommen enkele beekprikken en vergezelden ons gedurende een tijdje een koppel zwarte spechten. Klapekster en tapuit kwamen op de streeplijst langs de tankbaan. Een vrij grote braakbal werd gevonden met enkele nog vrij gave driehoornmestkevers er in. Terwijl Harry Cuyvers 3 soorten salamanders uit het slootje viste, hoorden de deelnemers het “geblaas” van de watersnip. Het was een tocht met veel natuurbeleving.

WJ-uitstap: Broekkant - Varkensbos-Den Hork te St.-Huibrechts-Lille .

Datum : 13 Mei 1979
Leiding : Gerard Jannis en Luc Follon
Weder : Zonnig, weinig bewolking .

“Vanaf het vertrek bevonden we ons temidden van het koninkrijk der zangers. We hoorden nachtegaal, tuinfluiter, zwartkopgrasmus, bosrietzanger en de wekkerachtige zang van de sprinkhaanrietzanger tussen vele andere soorten.

Gerard testte onze plantenkennis aan de hand van de inlandse vogelkers, gelderse roos en dotterbloem, maar die bleek niet goed te zijn.

Na het bewonderen van onze naamgenoot “wielewaal” bereikten we de spoorweg. Een voedselzoekende grauwe klauwier ontsnapte niet aan ons oog. In het “Varkensbos” stonden schaafstro tussen het opgeschoten groen. In een paar venntjes noteerde we een 70 tal salamanders en enkele kikkers. Op de terugweg noteerden we als vlindersoorten oranjetipje en dagpauwoog. De grote bonte specht

trok onze aandacht.

Hartelijk dank aan Gerard en Luc voor deze dag met z'n 54 vogelsoorten en andere prachtige momenten uit de natuur.”

Ook werd er toen al een familiefeest gegeven op de Katershoeve ...

Zondag 9 September 1979

Lustrumviering: onze Wielewaalafdeling volwassenen.

“In 1958 werd onze Wielewaalafdeling in Lommel officieel opgericht.

In 1979 wordt ze 21 jaar.

Dit heuglijk feit willen we dit jaar vieren met een gezellig familiefeest.

De festiviteiten zullen doorgaan op de Vakantieboerderij “De Katers” te Spijkelspade. Het grote familiefeest zal 's middags reeds aanvangen met oude volksspelen voor jong en oud en 's avonds worden we vergast op 'n gezellige barbeque en een diamontage met dia's uit de oude doos over ons 21-jarig verenigingsleven.

Wij verwachten alle leden en oud-leden, ook diegene welke we de laatste jaren niet meer op onze activiteiten zagen...iedereen is hartelijk welkom en wordt in onze familie steeds met vreugde opgenomen. “

Je ziet, er is nog niet veel veranderd de laatste 35 jaar.

LET OP voor dit jaar gaat de BBQ door op zaterdag 6 September in HET WATERINGHUIS. Meer details in deze zonnedaauw.

Nog een leerrijk gedicht om af te sluiten:

Marc GEUENS

MENS ,

Zou jij die iemand zijn,

Dat wondere wezen, langs snelle wegen

Dat last heeft van zijn bloeddruk

En vol problemen zit, steeds op zoek,

Maar dood alvorens gevonden te hebben.

Of, kan jij blij zijn om de anderen,

Om fijne dingen, om de zon,

De bomen, de wind...

Of ben je diegene die de wereld herleidt

Tot zichzelf, en vereenzaamt in het

Verwijt dat niemand om je geeft.

Of durf je jezelf verliezen en op het spel zetten

Of ben je soms die hippe gevangen vogel

Die zijn vleugels wil uitslaan

Maar vliegt tegen de tralies van onleefbaarheid

Of ben je een clown die in zijn hart schreit

En vecht tegen dode dingen.

Wat mankeer je eigenlijk?

Zou je je niet gewoon maar "mens" noemen

Niet eens beroemd

Niet eens groot

Maar doodgewoon, dat valt soms moeilijk.

En toch; je hebt ogen en handen en ja, je hebt zelfs je leven gekregen.

colofon

NATUURPUNT NOORD-LIMBURG

DOELSTELLINGEN:

- Stimuleren tot natuurbeleving en natuurstudie door vorming en natuur- en milieu-educatie (natuuruitstappen, voordrachten, dia-voorstellingen, cursussen, natuurreizen, onderzoek en inventarisatie van dier- en plantensoorten).
- Aandacht voor landschapszorg en milieubeleid.
- Actieve inzet voor natuurbehoud door het beheren, aankopen en uitbouwen van natuureservaten in Noord-Limburg:
 - de Vloeiweiden in de Watering in Lommel-Kolonie,
 - de Lommelse heidegebieden: de Riebos, de Bleekerheide, de Heuvelse heide en de Kattenbosserheide,
 - dendrologisch Wielewaalpark "Den Tip" in Lommel-Kerkhoven,
 - het Plat in Overpelt
 - de Dommelvallei in Hechtel-Eksel, Peer en Overpelt
 - de Veewei in Hechtel-Eksel.

LIDMAATSCHAP NATUURPUNT:

24 euro per gezin per kalenderjaar.

Je kan je lidgeld betalen hetzij via domiciliëring, hetzij via jaarlijkse overschrijving.

Domiciliëring: Elk jaar wordt je lidgeld automatisch afgehouden van je rekening. Indien je dit wenst en nog niet gebeurd is, dan kan je op twee manieren een domiciliëring aanvragen: via de website of via de telefoon of e-mail.

Via de website

Je bent al geregistreerd op de Natuurpuntwebsite
Log in en vul het online formulier in. Print het formulier uit en zet er met balpen een handtekening onder. Stuur het vervolgens naar Natuurpunt – ledenadministratie, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen. De inning van je lidgeld volgt dan automatisch. Een overschrijving is dus niet meer nodig!

Je bent nog niet geregistreerd op de website

Je kan op de website een pdf-formulier downloaden of je kan van de gelegenheid gebruik maken om je te registreren op 'Mijn Natuurpunt' en het online formulier in te vullen. Print het formulier uit en zet er met balpen een handtekening onder. Stuur het vervolgens naar Natuurpunt – ledenadministratie, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

De inning van je lidgeld volgt dan automatisch. Een overschrijving is dus niet meer nodig

Via de telefoon of e-mail

Bel naar 015-29 72 20 of mail naar info@natuurpunt.be. Zeg dat je lid wil worden via domiciliëring en geef je naam en adres door. Je ontvangt dan een foldertje met een domiciliëringformulier.

Overschrijving

Ben je tegen domiciliëring, dan kan je jaarlijks een overschrijving doen.

Schrijf 24 euro over op rekening 230-0044233-21 van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, met vermelding "lidgeld Natuurpunt Noord-Limburg". (IBAN: BE17 2300 0442 3321, BIC: GEBABEBB). U ontvangt per jaar vier keer het nationaal tijdschrift "NATUUR.BLAD" en daarenboven vier keer ons afdelingsblad "ZONNEDA UW".

ABONNEMENTEN tijdschriften:

Als lid van Natuurpunt Noord-Limburg ontvangt u per jaar vier keer het nationaal tijdschrift "NATUUR.BLAD" en daarenboven vier keer ons afdelingsblad "ZONNEDA UW".

Ieder lid van NATUURPUNT kan zich **facultatief** abonneren op:

- "NATUUR.FOCUS", het natuurhistorisch tijdschrift dat vier keer per jaar verschijnt voor 8,5 euro,
- "NATUUR.ORIOLUS", het vogeltijdschrift voor Vlaanderen dat ook vier keer per jaar verschijnt voor 8,5 euro.

Wie zich abonneert op NATUUR.FOCUS en ook op NATUUR.ORIOLUS betaalt 14,5 euro (in plaats van 2 x 8,5 euro).

ZONNEDA UW:

Dit is het driemaandelijks contactblad uitgegeven door NATUURPUNT Afdeling Noord-Limburg (Lommel en Overpelt). Leden van andere afdelingen, die tevens ons ledenblad "ZONNEDA UW" wensen te ontvangen, betalen 7,5 euro, over te schrijven op rek. nr.: 456-1122981-39 (IBAN: BE13 4561 1229 8139) t.n.v. Natuurpunt Noord-Limburg.

Redactie:

Luc Winters, Paul Verheyen, Betty Coenen, Yvonne Kuypers, Heidi Dries, Rudi Wouters.

Lay-out: Paul Verheyen

Drukker: copycenter Biemans, Lommel

Met dank: Aan iedereen die deze uitgave van ZONNEDA UW tot stand heeft helpen komen. Natuurpunt Noord-Limburg dankt tevens allen die met hun financiële bijdrage in ruil voor publiciteit de uitgave van ons ledenblad ZONNEDA UW ondersteunen.

Oplage 620 ex.

Uit Eeuwigdurende natuurkalender voor de Nederlanden.

Juli

Het schrijverke schrijft de name van God.
Kijk naar het sporkenhout, het heeft knop, bloem en vruchten in drie kleuren.
De eerste gierzwaluwen verlaten ons.

Augustus

De hommelmkoningin graaft zich thans reeds in.
Op de heide wuift het pijpestrootje, leiblaauw in de pluim.
De zomer wordt moe! De heide bloeit, joechei!

September

's Nachts trekken de blauwborstjes naar het zuiden.
Op Maria's geboort
Trekken de zwaluwen voort.

België - Belgique
 P.B.
 3900 OVERPELT
 12/2678

P808288

Natuurpunt, Vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen

Ledenadministratie: Leon Plessers - Pater Vanduffelstraat 5 bus 2 - 3900 Overpelt - 04728883814
 V.U. Paul Verheyen - Kleinmolenstraat 8 - 3910 Neerpelt - 011640222

